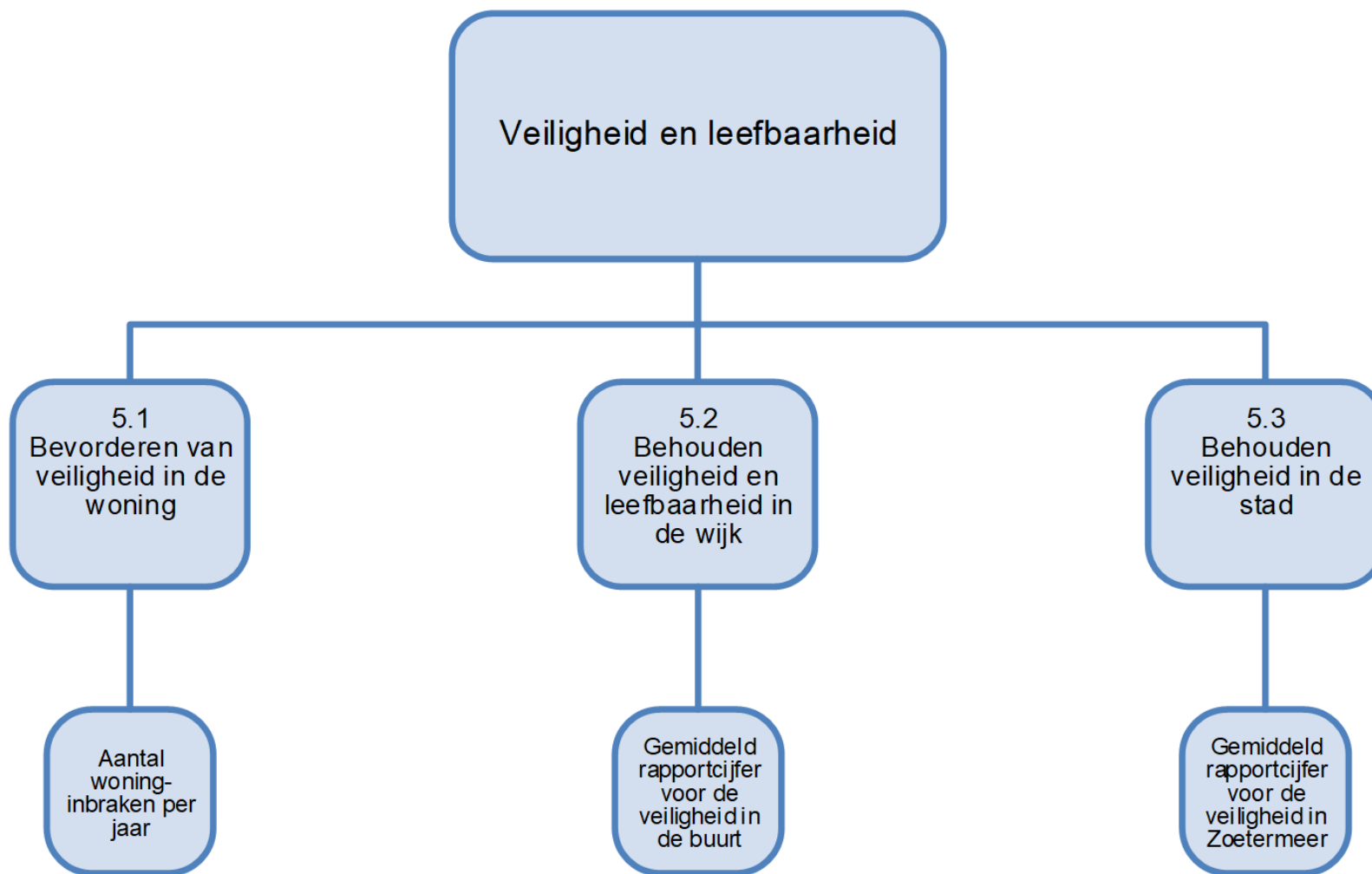

gemeente
Zoetermeer

Programma 5 Veiligheid

Maatschappelijk effect programma: Wat willen we bereiken?

Veiligheid en leefbaarheid

In Zoetermeer wordt op stadsniveau en op wijkniveau samen met de inwoners, de ondernemers en de ketenpartners er integraal voor gezorgd dat iedereen zich veilig voelt in huis, wijk en stad. Er wordt voortdurend ingezet op het blijven verbeteren van de veiligheid zodat alle inwoners en bezoekers veilig kunnen wonen, werken en/of recreëren in Zoetermeer.

Op veiligheidsgebied zijn een aantal ontwikkelingen te benoemen. Positieve ontwikkelingen zijn de afname van het aantal woninginbraken en overvallen. Negatieve ontwikkelingen zijn de toename van de meldingen van jeugdoverlast, het wapenbezit onder de jeugd en de toenemende zorg over verharding van de jeugdcriminaliteit. Daarnaast zien we een toename van cybercrime/online criminaliteit, meer meldingen over personen met verward gedrag en het aantal meldingen van overlast in de openbare ruimte. De ernst van de incidenten en het gebruik van wapens/messen en lachgas door jongeren lijkt toe te nemen.

Het aantal casussen woonoverlast is toegenomen, al dan niet als gevolg van de coronacrisis. Er is een apart meldpunt voor 'overlast door burens' in het leven geroepen.

Speerpunten in 2022: Wat gaan we daarvoor doen?

In de Kadernota Integraal Veiligheidsbeleid Zoetermeer 2019-2022 (raadsbesluit oktober 2018) zijn onderstaande speerpunten benoemd.

De aanpak van:

- high impact crimes;
- ondermijning;
- extremisme en radicalisering;
- problematische jeugdgroepen.

Het veiligheidsbeleid is in 2021 tussentijds geactualiseerd. Nieuwe aandachtspunten zijn:

- preventie;
- coronacrisis;
- leefbaarheid in de buurten;
- versterking en intensivering handhaving;
- aanpak woonoverlast;
- aanpak problematisch gedrag van individuen;
- cyberweerbaarheid.

In het toekomstperspectief naar 2040 wordt onderzocht op welke wijze veiligheid wordt geborgd. Een van de speerpunten uit de toekomstvisie 2040 is het inzetten op leefbaarheid waarmee ook een verbinding wordt gelegd met het huidige integrale veiligheidsbeleid.

Doelstellingen

Doelstelling 5.1 Bevorderen van de veiligheid in de woning

Een veilige woning voor alle inwoners is het te bereiken doel. Het terugdringen van huiselijk geweld staat centraal. Dit gebeurt primair door aan geweldplegers een tijdelijk huisverbod op te leggen. Een veilige woning wordt ook gerealiseerd als inwoners ongestoord van hun woongenot kunnen genieten. De aanpak van woonoverlast is geïntensiveerd. Om de aanpak van Woonoverlast te kunnen borgen, is structurele dekking noodzakelijk.

Doelstelling 5.2 Behouden veiligheid en leefbaarheid in de wijk

Zoetermeer is een stad waar iedereen zich veilig voelt. Het openbaar vervoer, scholen en horeca zijn voorbeelden in de stad waar bewoners elkaar tegenkomen. De veiligheid en veiligheidsgevoelens op deze gebieden moeten worden behouden en waar mogelijk worden verbeterd. Bewoners worden hierbij betrokken door onder andere de WAS-buurtpreventieteams en de Whats' App groepen.

In iedere wijk weet team Handhaving wat de handhavingsvraagstukken zijn en reageren ze daadkrachtig op de meldingen. Het aantal meldingen neemt toe en de uitvoering van de basistaken door Team Handhaving staat mede hierdoor onder druk. De tijdelijke dekking voor de inzet van zeven Boa's (inclusief twee jeugdboa's) loopt eind 2022 af.

Er zijn twee wijkveiligheidsaanpakken gestart. In de wijk Oosterheem en in de wijk Buytenwegh. In de wijkveiligheidsaanpakken wordt integraal samengewerkt met de jongeren, de ouders, de inwoners, de wijkagenten, de wijkhandhavers, de woningcorporaties, jongerenwerk, de zorgpartners en de scholen. In Oosterheem wordt onder leiding van de jeugdmarshall ingezet op het verbeteren van de veiligheid en het wegnemen van de overlast van een geprioriteerde jeugdgroep. In Buytenwegh focust de aanpak op het voorkomen van de jeugdoverlast.

In Zoetermeer wordt in de horeca, bij paracommerciële instellingen en tijdens evenementen toezicht gehouden op de naleving van de Alcoholwet. Controles op grond van de Alcoholwet betreffen voornamelijk integrale controles waarbij gekeken wordt naar zowel de vergunning en/of ontheffing, de inrichtingseisen, het aanwezige terras en de naleving van de leeftijdsgrenzen. Daar waar overtredingen plaatsvinden, wordt handhavend opgetreden.

De inzet van team Handhaving gedurende de coronacrisis is gericht op het handhaven van de Wet tijdelijke Maatregelen Covid-19 en de anderhalve meter samenleving. De gevolgen voor de inzet van team Handhaving voor 2022 zijn niet te concretiseren aangezien de maatregelen vanuit de rijksoverheid en daarmee de benodigde inzet fluctueren. De autonome ontwikkeling van het aantal meldingen bij team Handhaving neemt toe. Om de huidige taken te kunnen uitvoeren en het aantal meldingen te kunnen afhandelen, moet minimaal het huidige aantal handhavers worden geborgd. Op het moment dat deze niet

worden geborgd, dan kan team Handhaving de basistaken niet meer uitvoeren. De leefbaarheid in de stad komt nog meer onder druk te staan en dat heeft onder andere invloed op de preventieve inzet van jeugdboa's en de aanpak (steek) wapens onder de jeugd. De raad zal per memo worden geïnformeerd over de gevolgen van de verminderde inzet bij team handhaving

Cameratoezicht levert een bijdrage aan de veiligheid en het veiligheidsgevoel in de openbare ruimte. De beschikbare capaciteit voor cameratoezicht wordt zo goed mogelijk benut door de beschikbare camera's in te zetten op de plekken waar deze het hardst nodig zijn. Door de wettelijke eisen die aan cameratoezicht in de openbare ruimte worden gesteld, is de toepasbaarheid van cameratoezicht alleen beperkter dan waar soms om wordt gevraagd. Er wordt onderzocht of er meer mogelijkheden zijn om het cameratoezicht flexibel te kunnen inzetten.

De jaarwisseling vraag jaarlijks om een projectmatige aanpak. Samen met veiligheidspartners worden tal van maatregelen genomen om de jaarwisseling veilig te laten verlopen en de schade te beperken. Diverse veiligheidsmaatregelen, inzet particuliere beveiliging, het aanwijzen van vuurwerkvrije zones, een centrale (kinder)vuurwerkshow en een jongerenfeest maken deel uit van de aanpak. Ook wordt ingezet op preventieve aanpak door voorlichting op scholen en aan inwoners.

Doelstelling 5.3 Behouden veiligheid in de stad

Er is met name in de afgelopen jaren een toename in omvang van de meldingen van jeugdoverlast en de toename in zorgen over het verharden van de criminaliteit onder de jeugd. Te denken is aan de steekincidenten die zich de afgelopen jaren hebben voorgedaan onder jongeren en brandstichtingen bij woningen waarvoor jonge Zoetermeerders zijn aangehouden.

De aanpak van problematische jeugd is een speerpunt van het Integraal Veiligheidsbeleid. Jongeren en jongvolwassenen veroorzaken in groepsverband of als individu, overlast en criminaliteit. Problematische (jeugd)groepen worden integraal en multidisciplinair aangepakt. Hierin werken partners vanuit de strafrecht-, zorg- en bestuurlijke keten samen. In deze aanpak is direct contact met zowel de partners als de jongeren en hun ouders het belangrijkste uitgangspunt.

Vanwege toenemende zorgen rondom wapengeweld onder jongeren in de stad wordt vanaf 2020 het Actieplan Wapens en Jongeren uitgevoerd. Het actieplan loopt door tot en met 2022 en bestaat uit een reeks maatregelen die het wapengeweld onder jongeren een halt toeroepen. De inzamelingsacties wapens is hier een voorbeeld van. Het steekwapenbezit onder jongeren is zorgelijk. Er wordt extra prioriteit gegeven aan het terugdringen van het wapenbezit bij jongeren.

Sinds eind 2019 heeft de raad gelden beschikbaar gesteld voor de inzet van twee jeugdboa's. De jeugdboa's richten zich, anders dan de Boa's/wijkhandhavers, specifiek op de jeugd en werken dus wijkoverschrijdend. De werkzaamheden van een jeugdboa hebben een preventief karakter: contact maken met en leren kennen van de jongeren en groepen. De dekking van de jeugdboa's is tijdelijk en loopt eind 2022 af.

Daarnaast wordt sinds 2018 ingezet op de preventieve aanpak van problematische jeugd die dreigt af te glijden in criminaliteit via het intensieve coachingstraject IPTA (Integrale Persoonsgerichte Toeleiding naar Arbeid). De resultaten van de aanpak zijn positief en de aanpak daarom worden voortgezet.

De gemeente Zoetermeer pakt samen met de politie, het OM, inwoners en bedrijven ondermijnende criminaliteit aan. We werken aan het signaleren, voorkomen en aanpakken van ondermijning. De informatiepositie op bedrijventerreinen is versterkt door de inzet van de Boa-ondermijning en de wijkagenten. De gemeente en politie voeren het preventieve project Dealbreakers uit. Hiermee wordt geprobeerd jonge aanwas in de georganiseerde criminaliteit te voorkomen.

Allerlei ontwikkelingen en gebeurtenissen zorgen voor de toename van (de zichtbaarheid) van diverse vormen van activisme en extremisme, zoals de toename van anti-overheids- en anti-maatregelgevoelens. Activisme hoort uiteraard bij een democratische rechtsstaat, gewelddadig extremisme ondermijnt deze. De aanpak van radicalisering, extremisme en polarisatie beweegt mee met al deze maatschappelijke ontwikkelingen. Het tegengaan van polarisatie en het onderkennen van (mogelijk gewelddadig) extremisme wordt steeds relevanter. Radicalisering, op welk thema dan ook, moet het liefst in een vroeg stadium worden onderkend zodat tijdig kan worden gehandeld. Het rijk erkent dat een blijvende focus op de aanpak van radicalisering nodig is. De versterkingsgelden voor deze aanpak waren door het rijk in eerste instantie beschikbaar gesteld tot en met 2020, maar zijn nu in ieder geval tot en met 2025 aan te vragen.

Diverse maatschappelijke thema's en tegenstellingen zijn in de afgelopen periode uitvergroot, zoals voor- en tegenstanders van overheidsbeleid, complot denken en milieumaatregelen. Hierbij maken we een scherp onderscheid tussen activisme, dat bij een democratische rechtstaat hoort, en (gewelddadig) extremisme. Dit laatste ondermijnt de democratische rechtsorde en valt daarmee binnen de aanpak van radicalisering, extremisme en polarisatie. De aanpak en daarmee de werkwijze beweegt mee met deze maatschappelijke ontwikkelingen en spanningsvelden. Zo worden lokale fenomeenanalyses steeds belangrijker om in beeld te brengen waar de maatschappelijke discussie zich beweegt over de grens van activisme naar extremisme. Naast de recente maatschappelijke ontwikkelingen krijgt het islamitisch geïnspireerd extremisme uiteraard nog steeds de benodigde aandacht.

Binnen de aanpak van radicalisering, extremisme en polarisatie wordt, net als bij bijvoorbeeld de aanpak van problematische jeugd, integraal en multidisciplinair samengewerkt met partners uit de strafrecht-, zorg- en bestuurlijke ketens. Bij casuïstiek waarbij een (vermoeden van een) overlap is met GGZ-problematiek wordt samengewerkt met de intensieve aanpak personen met risicovol en verward gedrag binnen het Zorg- en Veiligheidshuis Haaglanden. Een aanzienlijk deel van nieuwe casuïstiek kent namelijk een combinatie van elementen van radicalisering en verward gedrag, en de persoonsgerichte aanpak kan dan alleen effectief zijn als deze volledig integraal is.

Voor de preventie van extremisme en radicalisering wordt blijvend ingezet op trainingen en andere activiteiten voor jongeren en ouders met als doel om hun weerbaarheid tegen extremistische beïnvloeding te verhogen. De trainingen voor professionals worden steeds aangepast aan de genoemde maatschappelijke ontwikkelingen

Overige doelstellingen zijn:

1. Handhaving van regels voor de bebouwde (leef)omgeving. Dit geeft invulling aan de wens en aan de taak om overeenkomstig de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) te handhaven.

2. De gemeente is op het gebied van rampen en crisisbeheersing in staat de directe en indirecte gevolgen van een ramp of crisis te voorzien en beheersen. Bewoners zijn geïnformeerd over de risico's zodat zij weten wat zij zelf kunnen doen ter voorbereiding op een ramp of crisis.

De impact van de coronacrisis op de gemeentelijke crisisbeheersing is groot. In 2020 heeft het rijk de crisisinfrastructuur landelijk opgeschaald. Hierin zijn de veiligheidsregio's vertegenwoordigd. Mogelijk blijft de opschaling in 2022 nog in stand.

Indicatoren, trendgrafieken en financiën

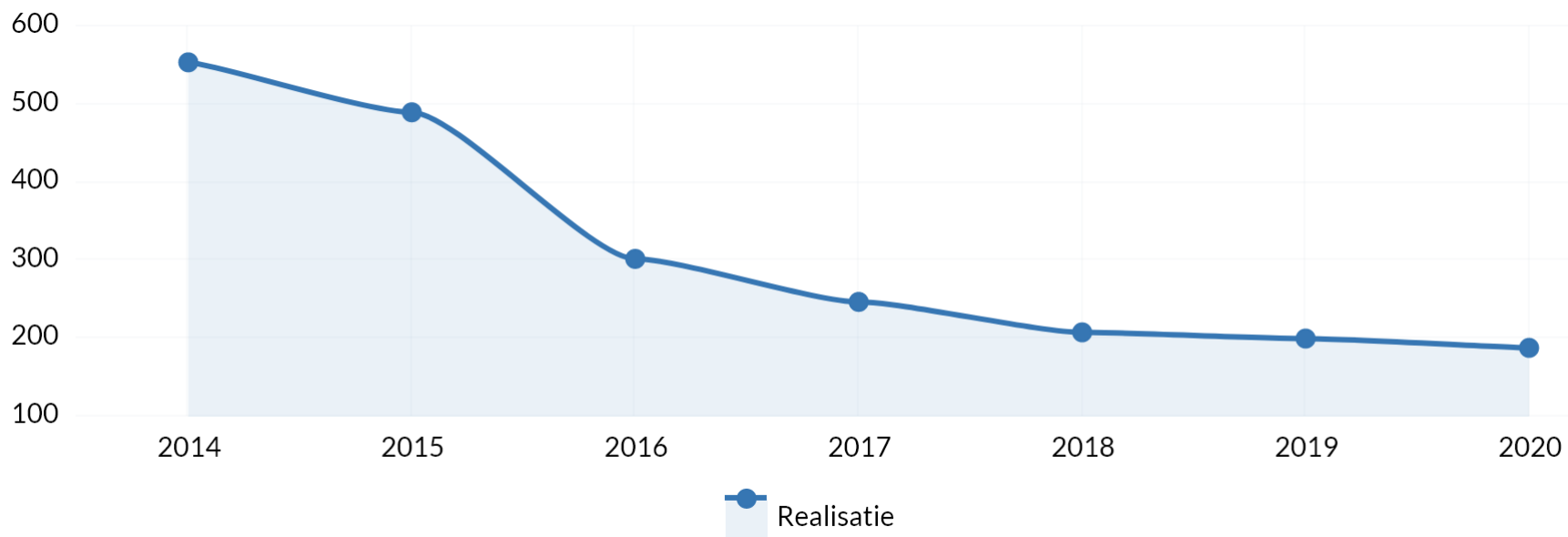
Doelstelling 5.1 Bevorderen van de veiligheid in de woning

Aantal woninginbraken per jaar

Bron: Politie

Type	2020	2022	2023	2024	2025
Realisatie	188,00	-	-	-	-
Begroting	-	246,00	246,00	246,00	246,00

Trendgrafiek Aantal woninginbraken per jaar

Bron: Politie

Type	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Realisatie	554,00	490,00	302,00	247,00	208,00	200,00	188,00

Financiën

Bedragen x €1.000

Exploitatie	begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023	begroting 2024	begroting 2025
Bevorderen van de veiligheid in de woning (5.1)	12	12	12	12	12

Toelichting Financiën

Het budget wordt onder andere ingezet voor de kosten voor het opleggen van huisverboden.

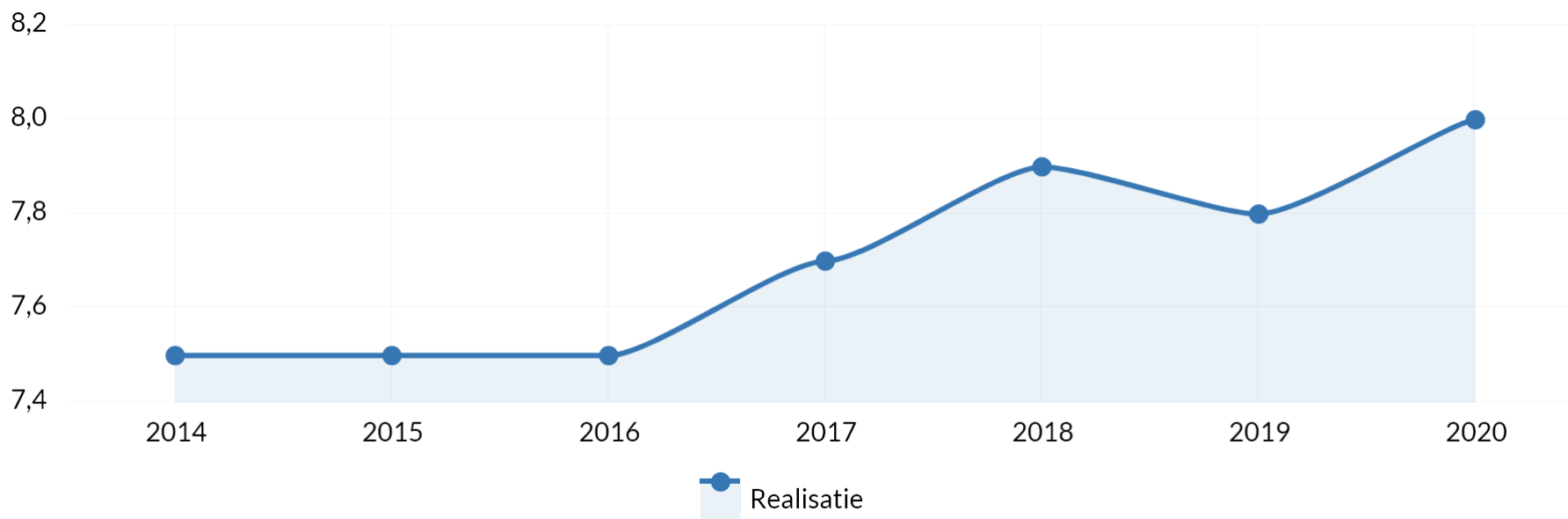
Doelstelling 5.2 Behouden veiligheid en leefbaarheid in de wijk

Gemiddeld rapportcijfer voor de veiligheid in de buurt

Bron: Stadspeiling

Type	2020	2022	2023	2024	2025
Realisatie	8,00	-	-	-	-
Begroting	-	7,50	7,50	7,50	7,50

Trendgrafiek Gemiddeld rapportcijfer voor de veiligheid in de buurt

Bron: Stadspeiling

Toelichting

Het rapportcijfer geeft aan in welke mate inwoners zich veilig voelen in de buurt. Dit gevoel willen we vasthouden met behulp van alle veiligheidspartners. Het streven is, ook in 2022, om een rapportcijfer 7,5 te behalen. Burgers hebben de veiligheid in de buurt in 2020 beoordeeld met een 8,0.

Financiën

Bedragen x €1.000

Exploitatie	begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023	begroting 2024	begroting 2025
Bevorderen /behouden veiligheid en leefbaarheid in de wijk (5.2)	2.037	2.077	1.630	1.630	1.630

Toelichting Financiën

Het budget wordt ingezet voor projecten op het gebied van veiligheid en leefbaarheid in de wijken. Hieronder vallen de inzet van team Handhaving, de projectaanpak jaarwisseling, flexibel cameratoezicht, Buurtpreventieteams, Whatsapp Heterdaadkracht en diverse participatieprojecten met bewoners.

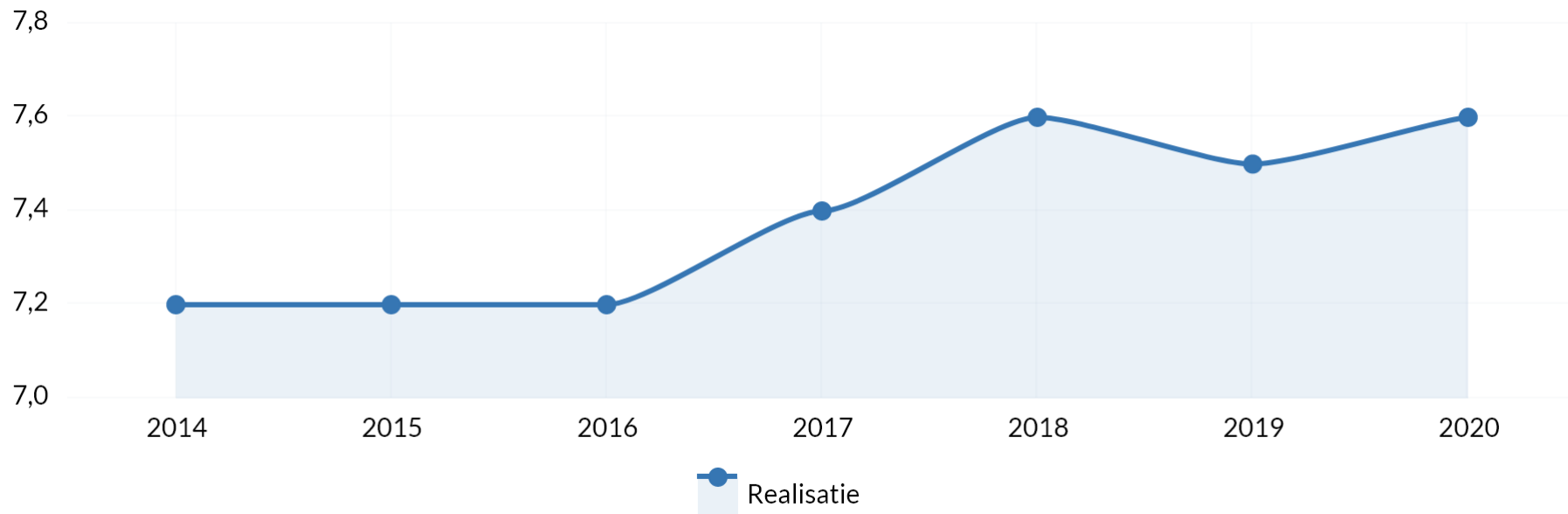
Doelstelling 5.3 Behouden veiligheid in de stad

Gemiddeld rapportcijfer voor de veiligheid in Zoetermeer

Bron: Stadspeiling

Type	2020	2022	2023	2024	2025
Realisatie	7,60	-	-	-	-
Begroting	-	7,40	7,40	7,40	7,40

Trendgrafiek Gemiddeld rapportcijfer voor de veiligheid in Zoetermeer

Bron: Stadspeiling

Financiën

Bedragen x €1.000

Exploitatie	begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023	begroting 2024	begroting 2025
Behouden veiligheid in de stad (5.3)	13.465	13.833	13.632	13.736	13.723

Toelichting Financiën

Het budget wordt grotendeels besteed aan de deelnemersbijdrage aan de volgende gemeenschappelijke regelingen/samenwerkingsverbanden:

- Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Haaglanden (VRH);
- Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Haaglanden (ODH);
- Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC);
- Regionaal Samenwerkingsverband Integrale Veiligheid (RSIV);
- Burgernet.

Verder wordt het budget besteed aan o.a. kosten ondermijning, radicalisering, rampenbestrijding en handhavingskosten op het gebied van bouwen en wonen. Het jaarlijks budget is behoorlijk aan verandering onderhevig. Dit wordt met name veroorzaakt door de tijdelijke versterkingsgelden radicalisering en de kosten voor het Functioneel Leeftijdsonslag (FLO) bij de VRH, onderdeel van de deelnemersbijdrage.

De aanpak van ondermijnende criminaliteit is opgenomen als speerpunt in het Integraal Veiligheidsbeleid. In 2022 loopt de financiering van het ministerie af. Tijdens het voorjaarsdebat van 2021 heeft de gemeenteraad een motie aangenomen, waarbij een bedrag van € 157.000 wordt vrijgemaakt voor de aanpak van ondermijning, zodat de aanpak in de huidige vorm nog tot en met 2022 kan doorgaan. Deze motie is in behandeling.

Risico's

Als gevolg van de coronacrisis is de druk op het veiligheidsdomein toegenomen. De verwachting is dat dit van toepassing blijft in 2022. Zo wordt er extra inzet verwacht op de terreinen jeugdoverlast, woonoverlast, huiselijk geweld, extremisme, radicalisering en ondermijning.

Bovendien neemt de druk toe door het wegvallen van de tijdelijke dekking voor de boa's (o.a. twee jeugdboa's) en de regisseur ondermijning. Het risico is dat bepaalde basistaken van team Handhaving niet meer uitgevoerd kunnen worden.

Beleidsperspectief

Beleidswijzigingen

Niet van toepassing.

Financieel samengevat: Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2020	begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023	begroting 2024	begroting 2025
Baten	-616	-745	-209	-209	-209	-209
Lasten	15.663	16.259	16.130	15.483	15.587	15.573
Gerealiseerd resultaat	15.047	15.514	15.922	15.274	15.378	15.365

Aangenomen moties voorjaarsdebat

Motie 2106-22A Ondermijning blijvend bestrijden

Verzoekt het college:

1. via alle mogelijke wegen – rechtstreeks, via VNG, via VRH - bij het ministerie aan te dringen op het verlengen van de subsidies,
2. binnen de begroting van Zoetermeer te zoeken naar financiële ruimte om de aanpak van de ondermijnende criminaliteit door te zetten,

3. daarbij max.1,57 ton via amendement beschikbaar te stellen voor 2022.

Stand van zaken:

In behandeling.

Waar staat je gemeente indicatoren

Hyperlinks naar dashboard 'Waar staat je gemeente?'. Selecteer bij het eerste bezoek gemeente Zoetermeer

<https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/dashboard/Openbare-orde-en-veiligheid/>

<https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/dashboard/Besluit-Begroting-en-Verantwoording/>